

Datum
2024-06-11

Diarienummer
Af-2024 0043 4034

Finansdepartementet
SOU 2024:24

Ert diarienummer
Fi 2024/00826

Arbetsförmedlingens remissvar: Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag SOU 2024:24

Utredningen föreslår att det ska införas en ny straffrättslig reglering som omfattar statliga företagsstöd. Med statliga företagsstöd avses stöd, bidrag och andra ersättningar som beslutas av en statlig myndighet eller en organisation som av staten har fått uppgiften att besluta om stöd, och betalas ut till eller på annat sätt tillgodoräknas en juridisk person eller en enskild näringsidkare. Straffbestämmelserna föreslås bilda en särskild lag. Huvudbrottet heter subventionsbrott.

Arbetsförmedlingen tillstyrker förslaget och lämnar följande synpunkter.

Sammanfattning

Arbetsförmedlingen anser att i stället för ytterligare en ny lag om underrättelseskyldighet bör det övervägas att föra in de nu föreslagna bestämmelserna i någon av de befintliga lagarna om underrättelseskyldighet.

Arbetsförmedlingen anser att det är av vikt att utformningen av kontrollen och regelverk inte motverkar tillkomsten av arbeten inom den ideella sektorn.

Arbetsförmedlingen anser att införandet av en ny specialstraffrättslig lag verkar rimlig och bra i förhållande till bidragsbrottslagen.

Arbetsförmedlingen anser att ett förtydligande av ”frivillig rättelse” i kapitel 10 behöver ske.

Datum
2024-06-11

Arbetsförmedlingens synpunkter

Allmänna synpunkter

Det är bra att det införs särskilda straffrättsliga bestämmelser kring subventionsbrott men när det gäller ytterligare en särskild lag om underrättelseskyldighet bör det övervägas att föra in de nu föreslagna bestämmelserna i någon av de befintliga lagarna, till exempel:

- (2008:206) lagen om underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen.
- nya lagen om uppgiftsskyldighet för att motverka felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen samt fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet.

Utbetalningsmyndigheten har också i uppdrag att motverka felaktiga utbetalningar och brott mot välfärden, här ingår till exempel ett ansvar att underrätta berörda utbetalande myndigheter vid misstanke om felaktiga utbetalningar.

Utredningen innehåller flera förslag som kan förväntas ge effekt men som samtidigt förutsätter att myndigheternas kontrollsystem utvecklas för att ge önskad effekt. Detta gäller både inför beslut och under pågående stödperioder.

Kapitel 5

I betänkandet framgår att Statskontoret konstaterar att det är högre risk för felaktiga utbetalningar när stöd betalas ut till ideella organisationer. Ett skäl bedöms vara att det finns sämre möjligheter att kontrollera ideella organisationer än andra stödmottagare och att vissa ideella organisationer inte behöver ha en bokföring, till skillnad från företag. Arbetsförmedlingen instämmer i att riskerna kan vara större här samtidigt som verksamheterna är viktiga i ideell sektor, inte minst för att skapa fler arbeten för personer som står längre ifrån arbetsmarknaden och personer som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Arbetsförmedlingen anser att det är av vikt att utformningen av kontrollen och regelverk inte motverkar tillkomsten av arbeten inom den ideella sektorn.

Kapitel 6

6.3.1.

Arbetsförmedlingen anser att införandet av en ny specialstraffrättslig lag (sid. 189) verkar rimlig och bra i förhållande till bidragsbrottslagen. Det blir då inte dubbla regelverk eftersom Arbetsförmedlingen har stöd som kan betalas ut till både enskilda och arbetsgivare.

Datum
2024-06-11

6.3.11.

Utredningens förslag att preskriptionstiden för ringa subventionsbrott och vårdslöst subventionsbrott ska vara fem år (sid. 220), ser Arbetsförmedlingen som positivt.

Kapitel 8

Vad gäller konsekvenser för statliga myndigheter av förslaget om utvidgad underrättelseskyldighet (sid. 259) anser Arbetsförmedlingen att resursbehovet bör bedömas i förhållande till det samlade reformarbetet vad gäller felaktiga utbetalningar och inte per enskild förändring. Skälet är att även om varje förändring i regelverk i sig inte innebär markant ökad arbetsbelastning och därmed behov av resurstillskott kan summan av regeländringar som träffar en myndighet medföra den effekten.

Kapitel 10.1.

När det gäller den föreslagna bestämmelsen i 8 § lag om subventionsbrott anser Arbetsförmedlingen att det är otydligt vad som avses med "frivillig rättelse" (sid. 276). Krävs det att arbetsgivaren rättar på eget initiativ för att undgå ansvar eller är det tillräckligt att arbetsgivaren går med på att rätta efter att myndigheterna påtalar ett fel? Ett förtydligande av "frivillig rättelse" behövs.

På Arbetsförmedlingens vägnar

Thomas Hagman

Anna Wadenhed

Beslut i ärendet har fattats av vikarierande överdirektör Thomas Hagman. Ärendet har föredragits av verksamhetssamordnare Anna Wadenhed.

I den slutliga handläggningen av ärendet har även ekonomidirektör Annela Yderberg och verksamhetssamordnare Peter Thornberg deltagit.

Beslutet fastställs digitalt i diariet och saknar därför namnunderskrifter.